

Zásahové skupiny PCO

Alarm Receiving Centre
Intervention groups

Anna Sadloňová

Bakalářská práce
2005

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta technologická

Prehlasujem, že som na celej bakalárskej práci pracovala samostatne a použitú literatúru som citovala.

Ve Zlíně, 02. 06. 2005

jméno diplomanta

ABSTRAKT

Moja bakalárska práca hovorí o Pulte centralizovanej ochrany (PCO) všeobecne i o jednotlivých činnostiach s ním spojených.

Téma je zameraná na odpovede mnohých otázok. Hovoríme o popise činnosti PCO a jeho funkciách, funkčnom obsadení PCO a zásahových skupinách i o ďalšom možnom smere vývoja, ktorý by isto mal veľký význam a priaznivý vplyv pre našu bezpečnú budúcnosť.

My bachelor work deals with the Alarm Receiving Centre (ARC) generally and also the individual operations connected with it.

The theme focuses on the answers to many questions. There is the ARC description and its functions, the functional occupation of the ARC and the intervention groups, as well as other possible directions of development, which would certainly be of great importance and have a favourable influence for our secure future.

OBSAH

OBSAH.....	5
ÚVOD	7
I. TEORETICKÁ ČASŤ	9
1. ZÁKLADNÉ POJMY	10
1.1 DEFINÍCIA PCO.....	10
1.2 ZÁKLADNÉ TYPY PCO A PREVÁDZKA.....	10
1.3 PRIPOJENÍM NA PCO ZÍSKAME	11
1.4 PCO PREVÁDZKUJÚ TIETO ORGANIZÁCIE	12
1.5 SYSTEMIZÁCIA BEZPEČNOSTNÉHO PRIEMYSLU	12
2. FUNKCIE PCO.....	13
2.1 ZÁKLADNÉ FUNKCIE	13
2.1.1 Prenos informácií o pripojenej objektovej stanici (poplachovej ústredni EZS, EPS).....	
2.1.2 Archivácia zásahov a prijatých správ.....	13
2.1.3 Diaľkové ovládanie objektových staníc a podriadených ústrední	13
2.1.4 Doplnkové funkcie	14
2.2 ZÁKLADNÉ FUNKČNÉ BLOKY PCO	15
2.2.1 Ústredňa PCO	15
2.2.2 Komunikačná časť PCO	16
3.2 ŠTRUKTÚRA PRENÁŠANÝCH SIGNÁLOV	18
3. ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY	20
3.1 FUNKČNÉ OBSADENIE NA PCO A KRITÉRIA Z PERSONÁLNEHO HĽADISKA.....	20
3.1.1 Medzi tieto kritéria patria najmä	20
3.2 ZÁSAHOVÁ JEDNOTKA – MATERIÁLOVÉ A TECHNICKÉ VYBAVENIE, ČINNOSTI ZJ	21
3.2.1 Vybavenie Zásahovej jednotky	21
3.2.2 Činnosti zásahovej skupiny.....	22
4. PLANÉ POPLACHY.....	23
4.1 ZÁKLADNÉ POJMY.....	23
4.2 DRUHY POPLACHU	23
4.2.1 Chyba obsluhy	23
4.2.2 Nazistiteľná príčina.....	24
4.2.3 Domáce zvieratá	24
4.2.4 Porucha zariadenia.....	24
4.3 SANKCIE ZA PLANÉ POPLACHY	25
II. PRAKTICKÁ ČASŤ	26
5. POPIS ČINNOSTÍ ZÁSAHOVÝCH JEDNOTIEK	27
5.1 POPIS ČINNOSTI ZJ POLÍCIE ČR.....	27
5.2 POPIS ČINNOSTI ZJ POLÍCIE SR	28
5.3 ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY SBS V ČR	31
5.4 ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY SBS V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	34
6. ZDOKONALENIE ZABEZPEČENIA JEDNOTLIVÝCH OBJEKTOV	38
ZÁVER.....	40
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	42
ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	43

ZOZNAM OBRÁZKOV	44
ZOZNAM PRÍLOH	45

ÚVOD

Dnešní velmi pokroková doba nás informuje o každodenných negativních udalostech, které úspěšně znepríjemňují a ztěžují náš život. Hovorím o udalostech, týkající se negativizmu lidské společnosti. Kto koho olúpil, spôsobil škodu, či spôsobil stratu.

Na zamedzenie tohoto faktu je jedním z řešení Pult centralizovanej ochrany. Pult centralizovanej ochrany je chápaný ako dispečerske zariadenie. Úlohou tohoto zariadenia je vyhodnocovať poplachové a informačné stavy, ktoré k nám prichádzajú z EZS inštalovaného v danom objekte. Čitateľa by som chcela zoznámiť s jednotlivými náležitosťami, ktoré obsahuje a súvisia s Pultom centralizovanej ochrany. Sú to otázky popisujúce problematiku činnosti Pultu centralizovanej ochrany i s činnosťou, s ňou spojenou (ZJ). Táto práca je zameraná na vymedzenie základných pojmov, základných typov PCO a jeho prevádzka, systematizácia bezpečnostného priemyslu, jednotlivé funkcie PCO (prenos informácií, archivácia zásahov, diaľkové ovládanie, doplnkové funkcie), základné funkčné bloky PCO, komunikačnú časť PCO, štruktúru prenášaných signálov, funkčné obsadenie z personálneho hľadiska. Ďalej sa budeme venovať popisu činnosti Zásahovej jednotke všeobecne, jej zloženiu, materiálovému, či technickému vybaveniu. A záverom porovnáme Zásahovú jednotku v rámci Slovenska a Českej republiky (ZJ Polície a ZJ súkromnej bezpečnostnej agentúry).

Budem veľmi potešená, ak sa k čitateľom touto prácou dostane mnoho nových informácií, čo následne využijú vo svojom osobnom živote. Pretože veľkou zbraňou páchatel'a je neinformovanosť postihnutého. Neinformovanosťou nastávajú jedny z mnohých ťažko riešiteľných situácií, ktoré nie sú príjemné. Častokrát nám spôsobujú značné obmedzenie v našej práci i následné spomalenie.

A preto jednou z najefektívnejších zbraní môže do istej miery byť prevencia, ktorá už dnes bojuje s kriminalitou na vysokej úrovni a ponúka množstvo zamedzujúcich produktov proti zločinnosti.

Jedným z týchto myslených produktov je i Pult centralizovanej ochrany, ktorý ponúka širokú paletu poskytovaných možných riešení. Tieto riešenia sa dnes už stali zcela bežnou súčasťou nášho života a môžeme ju chápať i ako myšlienku zodpovednoti pre každého z nás.

Mojou snahou je dosiahnutie pochopenosti základnej myšlienky, ktorú ponúkam každému čitateľovi v tejto bakalárskej práci. Je vecou individuálnosti, ako adresát využije získané poznatky, ktoré sú isto cenné a stávajú sa súčasťou našej ostražitosti a prevencie.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1. ZÁKLADNÉ POJMY

1.1 Definícia PCO

Pulty centralizovanej ochrany (PCO) sú prijímajúce a vyhodnocujúce zariadenia, ktoré vyhodnocujú stavy pripojených poplachových ústrední (EZS, EPS) alebo iných systémov. Sú určené na celodennú ochranu bytov, kancelárií, chát, obchodov, bánk, objektov národného hospodárstva apod., proti nezákonnému vniknutiu človeka do objektu, proti požiaru a tiež sú určené pre prípady potreby privolania naliehavej pomoci (5).

Obr. 1. Pult centralizovanej ochrany (10)

1.2 Základné typy PCO a prevádzka

Pulty centralizovanej ochrany (PCO) sú jedny z najdôležitejších pracovísk v priemysle komerčnej bezpečnosti (1).

PCO delíme v širšom slova zmysle na

- lokálne
- vzdialené

Lokálny pult centralizovanej ochrany je umiestnený v rámci objektu strážiacej agentúry v budove, kde je súčasne inštalované pripojenie EZS.

Vzdialené pulty centralizovanej ochrany sú umiestnené na jednotlivých pracoviskách polície, hasičov atď.. Napríklad na Group 4 Falck je pripojené množstvo EZS, čo znamená viacej strážiacich objektov ako je len jeden.

1.3 Pripojením na PCO získame

- kontrolu pohybu osôb (zamestnancov) v objekte na základe prenášaných správ o odomykateľných a zamykateľných objektoch vrátane čísla použitého kódu
- monitorovanie uzamknutého objektu (v dohodnutom čase PCO kontroluje elektronické zakódovanie objektu a upozornenie kontaktnej osoby zákazníka na prípadné opomenutie uzamknutého objektu), zasielanie mesačného, príp. jednorázového výpisu udalostí
- pri prenose signálu GSM modulom možnosť obojsmernej komunikácie (možnosť diaľkového ovládania až 4 elektricky ovládaných zariadení v objekte napr. svetla, kúrenia, zavlažovania)
- archivácia prijatých dát po dobu niekoľkých rokov
- prepojenie zabezpečovacieho systému napr. z kamerových systémov a EPS a následné monitorovanie týchto systémov
- kontrolu stavu objektu výjazdovou jednotkou po prijatí poplachového signálu
- zaistenie páchatel'a výjazdovou jednotkou do príchodu polície
- zaistenie objektu proti vzniku ďalších škôd do príchodu polície a oprávnenej osoby klienta
- službu TIESEN – rýchle privolanie pomoci (telesne postihnutí, osoby s vážnym ochorením, ktoré vyžadujú okamžitú reakciu, prepadnutie objektu) použitím bezdrátového tlačítka alebo mobilného telefónu.

1.4 PCO prevádzkujú tieto organizácie

- Policajný zbor ČR
- mestské polície
- požiarne útvary
- súkromné bezpečnostné agentúry (1).

1.5 Systemizácia bezpečnostného priemyslu

Pulty centralizovanej ochrany:

- ocenenie bezpečnostných rizík
- bezpečnostné projekty ostrahy s pripojením na PCO
- monitorovanie statických objektov
- monitorovanie pohyblivých objektov
- obsluha telefónnych PCO
- obsluha rádiových a GSM PCO
- obsluha GPS PCO
- bezpečnostné kurzy
- bezpečnostné poradenstvo
- bezpečnostné projekty ochrany US pre NBÚ
- bezpečnostné analýzy a audit

2. FUNKCIE PCO

2.1 Základné funkcie

Pult centralizovanej ochrany umožňuje tieto funkcie, ktoré závisia od konkrétneho typu:

- prenos informácií o pripojenej objektovej stanici (poplachovej ústredne EZS, EPS)
- archiváciu zásahov a prijatých správ
- diaľkové ovládanie objektových staníc a podriadených ústrední
- doplnkové funkcie
- diagnostické funkcie (9).

2.1.1 Prenos informácií o pripojenej objektovej stanici (poplachovej ústredni EZS, EPS)

Z ústrední, ktoré sú pripojené na PCO môžeme prenášať tieto základné informácie:

- režim ústredne (pohotovostný, stráženie)
- porucha (porucha základného najájania, náhradného zdroja,...)
- poplach pri narušení (ide o poplachy typu: požiarne poplach, narušenie objektu,...).
- strata spojenia s objektovou stanicou.

2.1.2 Archivácia zásahov a prijatých správ

Všetky operácie, ktoré boli prijaté od objektov sa ukladajú na pevný disk počítača. Tieto záznamy sú vrátane dátumu, času ich prijatia a všetky zásahy obsluhy do systému. Na základe týchto záznamov môžeme spätne rekonštruovať udalosti, vyhodnotiť správnosť a včasnosť reakcie obsluhy na jednotlivé udalosti.

2.1.3 Diaľkové ovládanie objektových staníc a podriadených ústrední

Diaľkovým ovládaním možno ústredňu zapnúť/vypnúť z centra ochrany. Niektoré systémy umožňujú ovládanie jednotlivých slučiek alebo skupín snímačov (zapínanie/vypínanie do ochrany, dočasné vyradenie z kontroly – tzv. bypass).

2.1.4 Doplnkové funkcie

Medzi doplnkové funkcie patria tieto činnosti:

- možnosť záznamu iných informácií z podriadených staníc (dátum čas a kód použitý pre zapnutie/vypnutie stráženia daného objektu) s výstupom týchto udalostí na tlačiareň
- možnosť ovládania špeciálnych výstupov ústrední
 - rozsvietenie svetiel
 - spustenie hasiacich zariadení
 - spustenie sirén
 - zapnutie nahrávania záznamového zariadenia v objekte
- tzv. „uploading“ a „downloading“ programového vybavenia do podriadených staníc
- prenos a spracovanie obrazu – jedná sa o štatický alebo dynamický obraz z kamerového systému, ktorý je umiestnený v chránenom objekte
- vizualizácia prenášaných informácií – grafické zobrazenie narušeného objektu s podrobnejšou informáciou o objekte (pôdorysné usporiadanie, umiestnenie snímačov, únikové cesty,...)
- možnosť monitorovania rôznych technologických procesov
 - únik plynov alebo iných toxických látok
 - prítomnosť/neprítomnosť, prípadne výšku hladiny vody alebo iných kvapalín
 - sledovanie ľubovoľných medzných alebo havarijných stavov ľubovoľných fyzikálnych veličín
 - možnosť poskytovania pomoci starším alebo chorým, či inak postihnutým občanom. Ide o nainštalovanie tlačidla tiesňového hlásiča. Po použití tohoto tlačidla sa pomocou telefónnej linky alebo rádiovým kanálom prenesie tiesňová správa na PCO, kde sa zobrazí druh správy (lekárskej pomoci, alebo privolanie sociálneho pracovníka apod.) a informácie o občanovi (meno, adresa, telefónne číslo, druh choroby alebo postihnutia, ošetrojúci lekár, meno sociálneho pracovníka a pod.)
- diagnostické funkcie

- kontrola kvality spojenia, celistvosti spojovacej linky pri linkovom pripojení alebo kvality príjmu pri rádiovom pripojení
- testovanie podriadených staníc,...(5) .

2.2 Základné funkčné bloky PCO

Pult centralizovanej ochrany sa môže skladať z týchto základných častí:

- ústredňa PCO
- komunikačná časť
- koncové zariadenia
- prídavné zariadenia

2.2.1 Ústredňa PCO

Ústredňa pultu centralizovanej ochrany sa zriaďuje na mieste, kde je stála obsluha. Je tvorená týmito hlavnými jednotkami:

- riadiacou jednotkou (RJ)
- vyhodnocovacou jednotkou(VJ)
- komunikačnou jednotkou(KJ)

Riadiaca jednotka

riadi komunikáciu medzi ústredňou a stráženými objektami v závislosti od použitého spôsobu komunikácie. Informácie, ktoré získame pri tejto komunikácii predá na ďalšie spracovanie vyhodnocovacej jednotke (VJ). Táto jednotka slúži na dešifráciu telegramov, ktoré prichádzajú zo strážených objektov, na ktorých prevádza kontrolu ich štruktúry a obsah, ďalej komunikáciu so stráženými objektami. Ak nastane jej prerušenie, predá obsluhu optickú alebo akustickú informáciu.

Vyhodnocovacia jednotka

na zobrazovacej jednotke zobrazuje stav jednotlivých kontrolovaných objektov a zaznamenáva ho na príslušnom záznamovom zariadení, ktoré je pripojené. Ak nastane poplachová situácia, tak táto informácia sa opticky a akusticky signalizuje.

Ako zobrazovacia jednotka sa používa počítač (PC). Ako záznamové zariadenie sa používa pevný disk PC s tlačiarňou, ktorá slúži ako výstupné zariadenie.

Komunikačná jednotka

umožňuje prepojenie ústredne PCO s komunikačnou časťou. Podľa použitého spôsobu komunikácie jednotka prijaté teleramy transformuje do vnútorného formátu PCO. Zároveň musí detekovať prijatý formát, vyhodnotiť jeho celistvosť a správnosť a podľa typu komunikácie nasleduje potvrdenie prijatého telegramu objektovej stanici.

2.2.2 Komunikačná časť PCO

Táto komunikačná časť pultu centralizovanej ochrany umožňuje komunikáciu medzi ústredňou PCO a chránenými stanicami.

Možnosti komunikácie:

- linkové
- bezdrôtové

Linkové spojenie

je spojenie prostredníctvom telekomunikačných liniek. Týmto spojením je predanie informácie pultom objektu potvrdené. Rýchlosť prenosu je radovo do niekoľkých sekúnd. Pri telefónoch, ktoré sú vybavené tónovou voľbou sú informácie prenosu na pult ešte o niečo rýchlejšie. Pre kontrolu prenosového kanálu sa používajú prenesené informácie o zamykaní a odomykaní objektu a taktiež je možné nastaviť i tzv. mimoriadne správy, ktoré slúžia ku kontrole prenosu. Všetky správy sú spoplatnené ako hovor, čo znamená že kontrola spojenia je zvyčajne prevádzaná v rade desiatok hodín.

Tento druh linkového spojenia, nie je príliš bezpečný z hľadiska, že telefónna linka býva prístupná i mimo strážený objekt.. Výhodou sú predovšetkým nízke zriaďovacie náklady.

Bezdrôtové spojenie

sa skladá z dvoch typov spojenia. Poznáme:

- rádiové spojenie
- pomocou GSM telefónu

1.) Rádiový PCO potrebuje pre svoju činnosť informácie rádiové prenosové objektové zariadenia. Toto zariadenie sa pripojuje k systému EZS. Podľa druhu prenosu delíme pulty na:

- jednosmerné
- obojsmerné

- Jednosmerné PCO používajú jednoduché lacné prenosové zariadenia typu vysielача. V prípade poplachu je týmto zariadením okamžite odvysielaná informácia na pult., pričom z časového hľadiska trvá prenos v rádovo sekundách. Nevýhodou prenosu je, že nie je inak synchronizovaný, tzn., že súčasne v tú istú chvíľu môže vysielat' súčasne väčší počet prenosových zariadení. V konečnom dôsledku môže dôjsť k zrážke, k poškodeniu a k následnému nedoručeniu danej informácie. Hlavným problémom je chýbanie, či potvrdenie o predaní dát na PCO. To znamená, že opäť môže dôjsť ku strate informácii a ak sa tento pult prevádzkuje so záložným kanálom typu telefóna linka, nejde rozhodnúť, kedy použiť zálohu, čo znamená, že sa musí použiť vždy, čo je ekonomicky nevýhodné.
- Obojsmerné rádiové pulty centralizovanej ochrany používajú prenosové zariadenie typu transceiver. Inštalácia antény je oveľa komplikovanejšia ako u jednosmerných pultov. Jej hlavnou úlohou je vyporiadanie sa s rušením príjmu v mieste objektu. Prenos informácie je pomalejší, pretože je riadený a objektové zariadenie čaká na predanie dát na vyzvanie pultu. Rýchlosť prenosu je, napr. u systému FAUTOR do 20 s, alebo u siete LATIS je ešte 8x rýchlejšia a všetky časy 8x kratšie. Na kontrolu spojenia sa používa obežník. Všetky prenosy sú potvrdené, spoľahlivosť prenosu je teda na 100%. Nevýhodou je vyššia zriaďovacia cena.

2.) GSM prenos využíva dátový prenos na bázi

- naviazaného hovoru
- predaním SMS správy

- pomocou novinky GPRS
- Prenos pomocou naviazaného hovoru – ide o zariadenie, ktoré slúži na prepojenie zariadenia určeného na komunikáciu v jednotnej telekomunikačnej sieti (napr. digitálneho komunikátora pre prenos v hovorovom pásme) do pásma GSM. GSM brána zariadeniu simuluje telefónnu linku a transformuje správy zariadenia do pásma GSM. Výhodou zariadenia je možnosť obojsmerného prenosu správ a teda aj ovládať zariadenie v objekte.
- U prenosu pomocou SMS správ nie je zaručená doba doručenia. Tento princíp by mal využívať aspoň potvrdenie doručenia správy, tzv. timeout nedoručenia k opakovaniu alebo k prechodu na záložný kanál. Na kontrolu prenosu používa tento systém typu prezvňania, kde PCO na prezvonenie prečíta číslo volajúceho, to využije v kontrolnom mechanizme a zavesí, metóda tzv. RingPing. Nevýhodou zariadenia je jednosmerný prenos správ.
- Systém prenosu GSM GPRS – majú veľkú perspektívu podobne ako prenosy ISDN, WAN a spojenie na bázi internetu obecné. Na rozdiel od predošlých typov prenosov, tento typ má veľkú výhodu v tom, že umožňuje prenos nielen číselného kódu, ale aj obrazovej informácie z kamery. Tento systém nemá potiaže s rýchlosťou prenosu a s kontrolou spojenia. Nevýhodou sú prevádzkové náklady (7).

3.2 Štruktúra prenášaných signálov

V závislosti od použitého spôsobu prenosu má prenášaný signál odlišnú štruktúru. V zásade má tri časti:

- adresnú časť – obsahuje adresu podriadenej stanice
- informačnú časť – obsahuje samotnú prenášanú informáciu (informácia o zapnutí, vypnutí systému, do/zo stráženia, poplach spôsobený narušením počas stráženia, ovplyvnením zaistovacej časti, ovplyvnením tiesňového hlásiča, informácia o poruche a pod.)

- zabezpečovaciu časť – obsahuje doplňujúce informácie prenášané za účelom zabezpečenia prenosu, zabezpečenie je potrebné realizovať v dvoch úrovniach:
 - zabezpečenie prenášaného signálu proti poruche pri prenose – použitie kódu, ktorý umožní detekciu a prípadne aj korekciu chyby – kanálové kódovanie
 - zabezpečenie prenášaného signálu proti zneužitiu – použitie šifrovania na utajenie správy alebo autentizáciu vysielajúceho uzla (5).

3. ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY

Členovia zásahovej jednotky sú pracovníci s dlhoročnou praxou v Civilnej bezpečnostnej službe s potrebnými psychologickými predpokladmi (dôraz sa kladie na ich psychickú stabilitu) a právnym povedomím.

Obr. 2. Zásahová jednotka na mieste činu (8)

3.1 Funkčné obsadenie na PCO a kritéria z personálneho hľadiska

Z hľadiska personálneho obsadenia do pracovísk PCO, je trvalým požiadavkom obsadenia odborne vyškoleným personálom. Najmä členovia zásahovej jednotky musia spĺňať náročné kritériá (6).

3.1.1 Medzi tieto kritéria patria najmä

- výsledky psychodiagnostického vyšetrenia odpovedajúceho nasadenia
- vedieť riešiť mimoriadne situácie
- vedieť pracovať v strese a v časovej tiesni
- dokonalá technická znalosť PCO
- fyzická zdatnosť

- perfektná znalosť metodiky zásahu
- znalosť miestopisu strážených objektov
- prehľadnosť a skúsenosť pri používaní zbrani a ostatných donucovacích prostriedkov
- umenie komunikácie
- psychická odolnosť
- úplná disciplinovanosť (1).

3.2 Zásahová jednotka – materiálové a technické vybavenie, činnosti ZJ

3.2.1 Vybavenie Zásahovej jednotky

- motorovými vozidlami
- pojítkami (vysielačkami a pre prípad výpadku rádiosiete mobilnými telefónmi)
- prostriedkami osobnej ochrany (distančnými tyčami, slzotvornými prostriedkami, pútami,...)
- ďalším technickým vybavením (silnými svietidlami, kľúče od prístupových trás k vybraným objektom, náradiam a nástrojom, ďalekohľadmi,...)
- špeciálnym vybavením – fóliami pre núdzové zabezpečenie rozbitých okien, výloh a dverí, fotoaparátom pre zaistenie fotodokumentácie
- prostriedky pre prevádzku finančných hotovostí a cenín.

Pracovníci zásahovej jednotky sú zoznámení s elementárnym servisom najbežnejších typov EZS.

3.2.2 Činnosti zásahové skupiny

- v prípade udalosti na PCO (poplach, tieseň, odomknutie pod nátlakom, atď.) odborne reagovať
- po príchode do stráženého objektu kontrola neporušenosti plášťa budov
- v prípade narušenia objektu zaistiť páchatel'a (ak je ešte v objekte)
- zaistiť objekt proti vzniku následných škôd
- v prípade udalosti informovať dispečink PCO (6).

4. PLANÉ POPLACHY

4.1 Základné pojmy

Planý poplach – je poplach spôsobený normálnou činnosťou systému, ale nespôsobený vlúpaním či iným narušením. Príčinou môže byť chyba obsluhy (vstup do zabezpečeného priestoru pred vypnutím) alebo vonkajšími vplyvmi (prievan, nedovreté okno apod.).

Analýza poplachových signálov došlých na PCO ukazuje, že iba nepatrné percento pripadá na signály znamenajúce skutočné napadnutie objektu. Ostávajúca väčšina sú plané poplachy. Tieto plané poplachy sú do istej miery problémom, ktoré spôsobujú:

- zaťaženie prenosových ciest a vlastných prijímacích zariadení pultu
- zamestnávanie obsluhy pultu (pretože tá musí na každý došlý poplach reagovať).

Ak sa obsluhu PCO nepodarí zistiť, či ide o planý poplach, musí do objektu, z ktorého poplach došiel vyslať zásahovú jednotku.

Každý výjazd znamená priame náklady (je buď nutné držať v pohotovosti väčšie množstvo zásahových skupín, alebo sa zvýši doba, po ktorej dôjde k zásahu. V najhoršom prípade sa môže stať, že k zásahu vôbec nedôjde.

4.2 Druhy poplachu

4.2.1 Chyba obsluhy

Chyba obsluhy - táto príčina patrí medzi najčastejšie. K chybe obsluhy väčšinou dochádza tam, kde je ovládacie zariadenie umiestnené vo vnútri stráženého priestoru a musí preto byť používané oneskorené zapnutie a oneskorený poplach.

Ďalšou možnou variantou a veľmi častou príčinou je vstúpenie do objektu po dobu stráženia iným vchodom, iným u ktorého nie je ovládacie zariadenie. Možnosť odstránenia týchto poplachov je zavedenie ovládania s vonku zabezpečeného priestoru a vybavenie všetkých prípadných ďalších vstupných dverí motorickými zámkami, ktoré po dobu stráženia mechanicky zamedzia otvoreniu (na obmedzenie vzniku planých poplachov predpisy VdS i európska norma i smernice ČAP vyžadujú ovládanie s vonku stráženého priestoru). Okrem toho je veľmi účinné vybaviť dvere zámkovými kontaktami, ktoré nám kontrolujú, či sú dvere uzatvorené. Magnetické kontakty sú z tohoto hľadiska nedostatočné

(sú väčšinou zopnuté už pri privrení dverí). Na vstupných dverách je veľmi výhodné použiť blokovací zámok, ktorým sa zároveň zabezpečovacie zariadenie zapína a vypína.

4.2.2 Nezistiteľná príčina

Nezistiteľná príčina - tento druh planého poplachu je rovnako častý. Pozornosť treba venovať voľbe zariadenia a jeho inštalácii v súlade s miestnymi podmienkami.

U priestorových detektoroch je nutné dbať na ich správne nasmerovanie s ohľadom na možné zdroje tepla, u magnetických kontaktoch na bezpečné zopnutie s ohľadom na možné krútenie rámu alebo vôle uzavieracieho mechanizmu.

4.2.3 Domáce zvieratá

Domáce zvieratá - ak sa majú v stráženom objekte po dobu stráženia voľne pohybovať domáce zvieratá (psi, mačky, vtáci, ai.), je priam nevyhnutnosťou brať ohľad pri projektovaní a montáži. Je nutné najmä u priestorových detektoroch voliť také typy detektorov, ktoré dokážu malé zvieratá ignorovať a nasmerovať ich tak, aby sa zviera nemohlo dostať do bezprostrednej blízkosti detektoru. V objektoch, kde sa predpokladá výskyt malých zvierat, je nevhodné inštalovať akustické snímače rozbitia skla. Je to z toho dôvodu, že zviera môže spôsobiť hluk, na ktoré takéto detektory zareagujú (napr. zhodenie riadu).

4.2.4 Porucha zariadenia

Porucha zariadenia - plané popluchy spôsobené poruchou zariadenia nejsou príliš časté. Ide ich však vylúčiť používaním kvalitného a spoľahlivého zariadenia.

Dôležitosť sa kladie na:

servisné prehliadky (najmenej jedenkrát ročne)

včasnú výmenu baterií u bateriovo napájaných prvkov a preventívnu výmenu akumulátorov (najneskôr po 4 rokoch, v zálohovaných sirénach i častejšie.)

4.3 Sankcie za plané poplachy

Sankcie u mnohých bezpečnostných agentúr svojim zákazníkom neúčtujú zbytočné výjazdy za plané poplachy, ktoré neboli spôsobené chybou užívateľa (niekedy ani ty nie). Nie je to príliš ideálny, či vhodný spôsob riešenia. Pretože každá bezpečnostná služba je ekonomickým subjektom a musí preto pokryť všetky náklady, ktoré sú so zásahom spojené. Preto sa táto benevolencia prejavuje vo zvyšovaní ceny za poskytované bezpečnostnej služby (4).

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

5. POPIS ČINNOSTÍ ZÁSAHOVÝCH JEDNOTIEK

5.1 Popis činnosti ZJ Policie ČR

Zásahová jednotka - je to osoba alebo skupina ľudí, ktorých cieľom je zasiahnuť do objektu hneď po zaslaní signálu na PCO.

Ich úlohou je skontrolovať, obhliadnuť objekt a prípadne zabezpečiť páchateľa tak, že po jeho zadržaní ho neprodľene odovzdajú polícii ČR.

Po vyslaní signálu na PCO dispečér vyšle zásahovú jednotku na miesto činu. Automobily zásahovej jednotky (ďalej len ZJ) sú sprevádzané majákom. Po príchode na strážené miesto, z hľadiska bezpečnosti zhasnú svetlá na automobile.

Väčšinou sú ZJ tvorené dvomi príslušnými osobami. Toto číslo je opodstatnené faktorom, že pri zásahu každý z nich má svoju činnosť:

- prvá osoba prevádza kontrolu
- druhá osoba zabezpečuje kontrolu osobe, ktorá prevádza kontrolu.

Každý člen ZJ kryje svojho spolupracovníka, kde bezpečnosť osoby je na prvom mieste.

Počet členov ZJ je rôzny, napr.:

- mestská polícia má dvoch členov cez deň a troch členov v noci
- polícia ČR má cez deň aj v noci dvoch členov ZJ
- niektoré súkromné bezpečnostné agentúry – len jednu osobu.

ZJ po príchode do objektu urobí základnú obhliadku a na základe PCO vie, ktorá časť objektu vysielala prostredníctvom EZS poplach. Keď člen ZJ usudzuje, že sa jedná o trestný čin, vyžiada pomoc mestskej polície a psovoda.

Po odstránení problému alebo po zadržaní narušiteľa, odovzdá útočníka polícii ČR a člen ZJ na základe vysielacky komunikuje s operátorom PCO a ohlásí ukončenie zásahu a vracajú sa naspäť do svojho pôsobiska.

Každá zásahová jednotka má svoju tzv. zákrokovú kartu, podľa ktorej postupujú pri zásahu do objektu.

Táto zákroková karta obsahuje:

- názov, adresu, telefónne číslo stráženého objektu

- číslo objektu
- meno, adresu, telefónne číslo zodpovednej osoby
- kľúčové jednotky – ktoré hovoria o tom, či chránený objekt vyžaduje potrebu kľúčového hospodárstva. V prípade odomykania bránky, vstupov, únikov,...
- druh režimu v objekte – časové vymedzenie pracovnej doby
- pokyny ZJ – vysvetlené postup pri zásahu, obsahuje presnú inštrukciú, ako sa k objektu dostane, kde odstaví vozidlo apod.
- mapu objektu – trasu k objektu
- fotodokumentáciu objektu

5.2 Popis činnosti ZJ Polície SR

ZJ Mestskej polície v Slovenskej republike

Keďže sa jedná o ZJ Mestskej polície, o to viac predstavuje svoju vážnosť a zodpovednosť.

Činnosť začína prijímaním signálu na PCO dispečerom. Na jednotlivých pozíciách na paneli PCO sa zobrazia jednotlivé čísla, ktoré diagnostikujeme na obrazovke počítača. Vďaka týmto číslam, ktoré sú priradené pre daný objekt vieme, o aký konkrétny objekt sa jedná. Na základe týchto údajov dispečer vyšle ZJ (hliadku Mestskej polície).

Mestská polícia funguje na základe dvoch členov ZJ, počas víkendu sa skladá z troch členov ZJ. Táto trojčlenná ZJ sa skladá zo:

- šófera – ktorého úlohou je zatiahnutie vozidla tak, aby kryl ostatných členov. Vo vozidle sa tiež môže nachádzať vysielacia, určená pre komunikáciu z členmi ZJ.
- veliteľ zásahu – ktorého okrem bežnej obhliadky je hlásenie situácie dispečerovi.
- člen ZJ – spolupracuje s veliteľom zásahu tak, aby sa navzájom chránili.

Po príchode na miesto sa okamžite veliteľ zásahu, ktorý má vysielaciu hlási dispečerovi a popisuje každý vykonaný krok (napr. preverovanie objektu). Prevedie sa vizuálna kontrola, ktorá slúži na presnejšiu identifikáciu, či sa jedná o technický poplach alebo o trestný čin.

Ak majú podozrenie, že v objekte sa nachádza páchateľ, v tom prípade je nutnosť použiť nepriestrelné vesty. Polícia má oprávnenie zachytiť páchateľa a následovne volať Štátnu políciu, pretože sa jedná o trestný čin. Štátna polícia pracuje so špeciálnou technikou na

zabezpečenie stôp (zameranú na odtlačky, fotodokumentáž apod.). Po zaistení možného páchatel'a nasleduje vypnutie alarmu. Alarm sa vypína s kontaktnou osobou, za pomoci ZJ. Po vypnutí alarmu sa prevedie dôkladné preverenie objektu s účasťou kontaktnej osoby. Jedná sa o vizuálnu kontrolu všetkých priestorov (kancelárie apod.).

Ak bolo spáchané výtržnístvo, typu rozbitia okien, či dverí ai., môže nastať na požiadanie majitel'a hliadkovanie ZJ aj počas noci.

Po skončení celého zásahu sa spisuje Záznam o činnosti ZJ.

Technické vybavenie ZJ

- zbrane (automatické zbrane, kalibru 75)
- pojiťka (vysielačky, obuškami, slzotvornými prostriedkami putami,..)
- vesty, prilby
- motorovými vozidlami

Výcvik ZJ

ZJ Mestskej polície nemá špeciálny výcvik. Ich výcvik spočíva v školení, špeciálnou jednotkou v Trenčíne, kde sa učia rôznym technikám jako napr. krytiu., technikám správneho držania zbrane, riešaniu krízových situácií apod. Počas školenia členovia ZJ sú pod kontrolou športového referenta, ktorého výcvik je zameraný najmä na bojové umenie a na sebeobranu (výcvik zvyšuje fyzickú kondíciu každého absolventa). Tieto tréningy sa špecializujú na zadržanie páchatel'a, ako sa brániť pri zaútočení páchatel'a nožom, ako zbaviť páchatel'a noža alebo zbrane apod.

Mestská polícia znalosť bojového umenia nepokladá za negatívum. Priam kladú dôraz na znalosť tohoto športu, ktoré sa stalo i súčasťou špeciálnych tréningov. Tieto tréningy učia prvky karate zamerané na zabezpečenie páchatel'a (jednotlivé bloky karate, ktoré umožnia osobnú sebeobranu). Po zvládnutí týchto prvkov je znalosť jednotlivých hmatov a chmatov, či úderov, ktorého hlavným účelom je odvrátenie útoku.

Výcvik sa koná jedenkrát týždenne, počas dvoch hodín intenzívneho trénovania.

Plané poplachy

Plané poplachy tvoria 90% celkových zásahov. Prevažne sa jedná o plané poplachy typu:

- chyba obsluhy – z dôvodu častého menenia zamestnancov a následné zlé zakódovanie/odkódovanie
- zvieratami – vtáky, myši, pavúky apod.
- nezistiteľná príčina – otvorené okná s následným prievanom, záclony,...

Sankcie

Sankcie za plané popluchy vyplývajú zo zmluvy. Ošetrovanie na zamedzenie je napr. každý tretí poplach je peňažný sumou 500 SK. Tieto sankcie sa týkajú len pri nedbalom zaobchádzaní.

Ak by sa plané popluchy týkali technickou chybou, tak v tomto prípade sa nesankcionujú.

Neskorý príchod

Tento druh nezrovnalosti je samozrejme tiež sankciovaný. Sankciu žiada však opačná strana, teda zabezpečený majiteľ objektu. Majiteľ postupuje a vychádza na základe zmluvy, ktorá bola uzatvorená medzi stráženým objektom a ZJ.

Výhodou tohoto druhu sankcie je, že Mestská polícia patrí pod mesto a preto neplatí nič.

ZJ Mestskej polície má oprávnenie používať modrý maják. Existujú však i situácie, pri ktorých nemože Mestská polícia použiť tento maják. Tieto obmedzenia vychádzajú zo zákona (napr. pri autonehode je nutnosť použitia majáku, pri zásahu je použitie majáku len ojedinelé, apod).

Zbrojný preukaz

Zbrane vo vlastníctve môže mať každý, kto vlastní zbrojnú licenciu. Túto licenciu vydáva: Okresné riaditeľstvo policajného zboru, Odbor poriadkovej polície.

V prípade Mestskej polície, sú tieto zbrane vo vlastníctve mesta, a preto túto licenciu vlastní príslušné mesto.

V prípade súkromného vlastníctva, netreba vlastniť túto licenciu, SBS postačuje len vystavený zbrojný pas konkrétneho typu, na ktorý bude využívať zbraň.

5.3 Zásahové jednotky SBS v ČR

Zásahová jednotka (ZJ) v súkromnej bezpečnostnej agentúre pozostáva z dvojčlenného tímu. Každý z členov tejto ZJ má svoje špecifické postavenie a plní si svoju úlohu. Každý vie, v čom spočíva jeho práca, čo má robiť. Platí tu všeobecné pravidlo, že jeden člen kryje svojho kolegu, teda druhého člena ZJ. Okrem technických potrieb, aspoň jeden člen ZJ musí vlastniť zbrojný pas typu E a pre každý prípad musí byť okamžite k dispozícii záložné vozidlo (pri náhlom pokazení práve používaného vozidla).

Štatisticky vychádzame z faktu, že v prípade 250-tich chránených objektoch postačuje jedna ZJ, zatiaľ čo pri 1000-cke chránených objektoch prax dokazuje prítomných 3-4 výjazdových skupín.

Pri strážení objektu nastávajú rôzne zložité situácie. Aby nebolo stráženie objektu finančne náročné, organizácie nezamestnávajú fyzickú ochranu, ale vyžadujú od bezpečnostnej agentúry tzv. *patrol systém*, ktorý prevádza prentívnu ochranu.

Technické vybavenie ZJ

- halogénové svietelňe
- donucovacie prostriedky (slzný spray, putá apod.)
- mobil alebo vysielaciu (nutnosť minimálne dvoch mobilných operátorov)
- haciaci prístroj
- kufor s kľúčami od vstupných brán (nie od objektu, aby pri trestnom čine nedošlo k zneužitiu, či odcudzeniu predmetov a následným omylom, ktorý negatívne potom ovplyvňuje SBS)
- zásahové karty od objektu

Zásahové karty majú dve podoby (varianty)

- elektrickú podobu – túto podobu tvorí operátor PCO
- písomná podoba – obdržia ju členovia samotnej ZJ

Zásahové karty obsahujú tieto náležitosti

- plánik (plánik príjazdu a plánik objektu samotného)
- názov, adresa a telefónne číslo objektu
- zoznam strážených zón

- presný popis zákroku (napr. na oknách sú mreže, aký personál sa nachádza v objekte)
- opätovné vykradnutie objektu (kedy bol vykradnutý, akým spôsobom apod.)
- vyrozumienie na zodpovedných ľuďoch (majiteľ alebo zodpovedný správca).

Postup a priebeh činnosti ZJ

Po vzniku poplachu sa vyšle signál na PCO príslušnej bezpečnostnej agentúry. Nasleduje spracovanie signálu dispečerom, ktorý zistí lokalitu činu a vyšle ZJ. Nastáva odjazd na objekt. Po príchode na miesto činu, ZJ musí hlásiť svoj príchod dispečerovi. Najdôležitejším dôvodom tohoto hlásenia je fakt, že dispečer všetko zapisuje a tento materiál sa stáva podkladom pre potencionálne nezrovnalosti a odovzdávajú sa následne polícii.

ZJ urobí vizuálnu obhliadku. Ak nezistí žiadne príčiny vzniku poplachu všetko hlási na dispečinku. V prípade zistenia príčiny, hneď volá Políciu a majiteľa objektu. Pre tento prípad očividného zločinu ZJ činí tak, pretože nemôže vstúpiť do objektu. Ona čaká na príchod majiteľa a polície.

Môže však nastať i situácia, kde po príchode ZJ na miesto činu poplach stále trvá. V tomto prípade, keď je zrejmé, že páchateľ sa nachádza v objekte, tak ZJ zostáva na mieste činu i keď nemôže vstúpiť do objektu (napr. sa prikrčí k autu apod.). ZJ nemôže brániť úniku páchateľa, iba ho môže prípadne zdržiavať čo najdlhšie do príchodu Polície. Iba Polícia môže páchateľa zadržať. Členovia ZJ v prípade úteku páchateľa si zapamätajú popis páchateľa (výšku, oblečenie, farbu vlasov, ai., ďalej typ vozidla, značku vozidla, smer odchodu, apod.).

Plané poplachy

Plané poplachy v praxi tvoria až 99%. Väčšinou sa jedná o tzv.:

- technické poplachy – nie je tu isté, čo je príčinou poplachu (záclona, privretie ventilátoru,...)
- chyba obsluhy – zlá deaktivácia systému, najčastejšia pri príchode a odchode.

Každý výjazd ZJ je založený na finančnom portfóliu. Preto plané poplachy si každá bezpečnostná agentúra rieši po svojom. Tieto podmienky spolupráce sú obsiahnute v zmluve. Najčastejšie to býva ošetrené, že prvý mesiac stráženia PCO, je každý planý

poplach zdarma (na zabehnutie nového zabezpečovacieho systému a na zvyknutie si a naučenie sa obsluhy), a ďalšie mesiace si už bezpečnostná agentúra, ktorá prevádzkuje PCO účtuje peňažnú sankciu.

Napr.:

- rodinné domy 300 Kč
- školy a škôlky 500 Kč
- rozsiahlejšie firmy 2000 Kč
- prípad zlej obsluhy 500 Kč
- prípad zlých zabezpečovacích zariadení (vadných) 500 Kč.

Výcvik ZJ

Výcvik ZJ nie je príliš špecifický. Pre túto činnosť vyžadujú bezpečnostné agentúry fyzicky zdatných ľudí. Najoptimálnejší vek sa považuje medzi 35. až 40. rokmi. Opodstatnené je do tým, že mladý človek okolo 20.-30. veku života jedná nerozvážne, zbrklo a neprimerano danej situácii. Zatiaľ čo v neskoršom veku sa stáva človek opatrný a rozvážny. Každá bezpečnostná agentúra si vytvára člena ZJ na svoj obraz. Nepodstupuje žiadne špeciálne výcviky vo výcvikových zariadeniach. Musí však absolvovať:

- preškolenie v trestnom práve – jednanie v krízových situáciách
- psychologický seminár
- taktické zásady
- strelby- zbrojný pas
- zvláštnosťou je bojové umenie – nie je to podmienkou, pretože pôsobí skôr negatívne ako pozitívne. Vedie člena ZJ k agresívnemu konaniu a správaniu.

Vozidlá ZJ nemôžu používať maják v ČR (nieje zákonné opodstatnenie), pretože použitím modrého majáku by mohlo dôjsť k omylom, či sa jedná o políciu alebo nie. Oranžový maják sa však toleruje.

Práca ZJ však nie je ľahká. Sprevádzajú ju i mnohé nepríjemnosti a preto musí byť voči takýmto nepríjemnostiam poistená. Tieto poisťovne potom riešia mnohé zo situácií, ako je napr. **zavinenie** – skúma, či došla ZJ alebo nedošla načas (tento čas mohlo však ovplyvniť veľa činiteľov, ako napr. nečakané zastavenie polície ČR, či časový predlev predchádzal čerstvo napadnutý sneh, alebo či si ZJ nezmýlila smer a cestu ai.).

Preto každá bezpečnostná agentúra doporučuje si založiť poisťku ako pre bezpečnostnú agentúru, tak i pre majiteľa objektu (ktorý by mal mať okrem iného i pripoistenie voči vandalizmu).

5.4 Zásahové jednotky SBS v Slovenskej republike

Podmienky práce SBS na Slovensku

Práca SBS na Slovensku sa riadi zákonom 379/1997 Z.z a jej novelami (Zákon o prevádzkovaní súkromných bezpečnostných službách a podobných činnostiach). Tento zákon pojednáva prevádzkovanie súkromných bezpečnostných služieb a podobných činností. Z tohoto zákona vyplíva pre majiteľa povinnosť získať licenciu pre výkon SBS alebo detektívnej služby a obdrží preukaz odbornej spôsobilosti, ktorý vydáva Ministerstvo vnútra.

Popis činnosti ZJ

Každá zásahová jednotka sa nachádza na území svojej bezpečnostnej agentúry. Poplašný signál, ktorý príde na PCO dispečer vyhodnotí. Vyhodnotenie signálu spočíva v blikajúcom svetielku, ktoré signalizuje, ktorý zo strážených objektov vysiela poplach. Na základe tohoto tlačítka dispečer podľa číselného označenia vie, o ktorý objekt sa jedná a okamžite vyšle ZJ na miesto činu.

ZJ opúšťa priestor spôsobiliska do 2.minút. Zo zákona vyplíva, že žiadny z motorových vozidiel nemôže použiť maják. Po príchode na strážený objekt členovia ZJ prevedú vizuálnu kontrolu, či sa jedná o fyzické narušenie – páchatel', vandalizmus alebo zlíhanie techniky – falošný poplach. O každej svojej činnosti informujú pomocou vysielačky (mobilného telefónu) dispečera PCO. Dispečer dôležité úkony heslovito zapisuje (kedy, kde a aký úkon ZJ previedla). Ostatné údaje sa nahrávajú na kazetu, ktoré sa použijú ako dôkazný materiál pre políciu pri rozpornej situácii. Ak si polícia nevyžiada tento dôkazový materiál, kazety sa archivujú po dobu dvoch dní a potom sa dôkazy zničia.

V prípade fyzického narušenia, ak sa nachádza páchatel' na mieste činu, SBS páchatel'a zadrží do príchodu polície, ktorú privolá na základe mobilného telefónu alebo uvedomenie polície vykoná dispečer PCO.

SBS vykoná na svoju ochranu osobnú prehliadku, (či má strelnú zbraň) poprípade v stave agresívneho správania mu do príchodu polície udelí putá. Tieto možnosti zabezpečenia páchatel'a vyplývajú z Trestného poriadku.

ZJ používa toto technické vybavenie

- motorové vozidlá
- pojiťka (vysielačky, mobilné spojenie)
- donucovacie prostriedky (slzotvorný spray, putá, apod.)
- tonfy
- obušky

Po predaní páchatel'a mestskej alebo štátnej polícii, či po odstránení technického zlyhania sa SBS vracia na svoje stanoviisko.

Majiteľia napadnutých objektov však v mimoriadnej situácii pri poškodení napr. okennej tabule, kde je v nočnej dobe možnosť opakovaného trestného činu môžu požiadať o stráženie objektu v nočnej hodine.

Každý člen ZJ musí byť držiteľom zbrojného pasu príslušného typu: A, B alebo C.

Typ A - zbrojný pas slúžiaci na nosenie zbrane kdekoľvek, kamkoľvek a kedykoľvek. Tento typ je však obmedzený zákonom pre konkrétne prípady, kedy zbraň so sebou nemôžeme mať. Jedná sa o prípady: súdneho konania, na letiskách a pod.

Typ B – držba zbrane. Držanie zbrane len v mieste trvalého bydliska – doma. Výnimky sa týkajú pri oprave zbrane, či cvičenie (výcvik) majiteľ'a zbrane.

Typ C – zbraň používaná pre výon povolenia.

Členovia ZJ sú držiteľmi zbrojného posu typu A, alebo typu B a C dohromady.

Používanie zbrane sa vzťahuje na §13- nutná obrana a §14 – Krajná núdza.

Posádka SBS pozostáva z 2. členov. Jeden vykonáva obhliadku a druhý ho kryje. Prevádza sa to na zabezpečenie najvyššieho stupňa osobnej ochrany.

Výcvik

Od členov ZJ sa vyžaduje:

- vysoká fyzická zdatnosť
- psychická odolnosť
- samostatnosť
- bojové umenie
- vedieť reagovať v krízových situáciách

V konečnom dôsledku si každá SBS utvára pracovníkov ZJ sama, na svoj obraz. Veľkú dôležitosť kladie na bojové umenie. Toto umenie vníma ako veľké pozitívum pre činnosť zásahovej jednotky. Vychádza z mnohých faktorov, ako napr.:

- človek, ktorý trénuje bojové umenie pozná anatómiu tela a preto vie, kde môže zasiahnuť páchateľa, pri svojej obrane
- bojové umenie má korene a základy duševnej etiky – schopnosť ovládať svoje správanie, schopnosti apod.

Plané poplachy

Plané poplachy u SBS na Slovensku predstavuje len ojedinené percento 10-20%. Vyskytujú sa plané poplachy zapríčinené :

- technikou – tento druh planých poplachov je v súčasnosti minimalizovaný. Väčší výskyt tohoto druhu bol preferovaný v minulosti. Rýchly a dokonalejší vývoj techniky odstránil vady techniky.
- nedbalosťou

Keďže plané poplachy tvoria malé percento, SBS neúčtuje sankcie za plané poplachy. Táto možnosť je braná na vedomie a započítaná už v cene upravenej v zmluve medzi SBS a strážnou organizáciou.

SBS nepracuje na základe zákrokovej karty. Vychádza zo zákona č. 379/1997 Z.z. a tiež vrátane smernice pre výkon strážnej služby, ktorú si formuluje každá SBS samostatne. Táto smernica sa prezentuje spolu so zmluvou (PI).

Činnosť prevádzaná počas celého roku SBS sa zaznamenáva. Každý záznam sa spisuje po zásahu ZJ, do tzv. Záznamu o priebehu zásahu.

Tento záznam obsahuje nasledovné:

- Kto zásah vykonal (meno a priezvisko)
- Dátum zásahu
- Miesto zásahu
- Aké prostriedky boli použité
- Dôvod použitia prostriedkov
- Popis zásahu

Z týchto zásahov sa následne na konci roku vyhotoví tzv. Správa o činnosti firmy pre daný rok a zasiela sa na prezídium policajneho zboru ochrany objektov najneskôr do 31.1. nasledujúceho roku.

Tieto správy slúžia na zostavenie Štatistiky v rámci Slovenskej republiky.

6. ZDOKONALENIE ZABEZPEČENIA JEDNOTLIVÝCH OBJEKTOV

S rastúcim používaním a využívaním špeciálnej techniky všeobecne, vedie každého z nás túžba po jej znalosti. Smerovanie tejto vízie nás preto vedie k neustálemu vzdelávaniu sa a k odhalovaniu činnosti jednotlivých systémov. Nastáva situácia, že informovanosti nie sú kladené žiadne hranice, ktoré majú negatívne stanovisko hlavne v oblasti bezpečnosti zo strany neoprávnených osôb.

Z tohoto značného dôvodu, som dospela k jednému z riešení, ako zvýšiť bezpečnosť. Spočíva v telefónnom prenose signálu ISDN a v obojstrannom rádiovom prenose signálu. Má však i značné obmedzenia, hlavne z pohľadu finančného.

U telefónnom prenose signálu uprednostňujem sieť ISDN, ktorá patrí k moderným variantám telefónnej siete. Jeho hlavným pozitívom je spojenie v rádovo niekoľkých sekundách, z ľubovlného miesta na zemeguly. S prihliadnutím na výhody tohoto telefónneho spojenia všeobecne (myslené nižšie počiatkové náklady, potvrdzovanie prijatých správ, nemožnosť narušenia bez zásahu do telefónneho okruhu apod.), má tento druh prenosu signálu svoje nezastupiteľné miesto. Toto monopolne postavenie spočíva v digitálnom prenose poplašných správ, čo v konečnom dôsledku znamená, že nahradenie tejto správy je prakticky nemožná. Zároveň však nemôžeme zabúdať na pádne nevýhody tohoto druhu spojenia, ktoré sa týkajú hlavne opakovateľnej nemožnosti kontroly spojenia v častých časových intervaloch, či závislosti na telefónnom správcovi apod.(2).

Pre rádiový prenos signálu je najoptimálnejší obojsmerný. Hlavné pozitívum je, že prevádzkovateľ má monitorovanie objektu plno pod svojou kontrolou (špecialisti z bezpečnostnej firmy dohliadajú na bezporuchovú prevádzku). Medzi ďalšie výhody patrí takmer nemožný výpadok rádiovkej siete. Dôvodom je zálohovanie týchto zariadení i následné zdvojenie týchto prijímacích zariadení.

Taktiež k veľkému pozitívu patrí i nemožnosť odstrihnutia vedenia, ako je to u telefónnom prenose signálu. Každý vysielaný signál je možné opakovanu kontrolovať v pravidelných časových intervaloch (tieto kontroly môžu byť i bez poplatkov, ale v súvislosti zväčšenej zaťažnosti siete bývajú spoplatnené).

Značnou nevýhodou tohoto prenosu je vysoká zriaďovacia cena a v neposlednej rade

i možné rušenie rádiového signálu. Táto skutočnosť končí okamžitým výpadkom signálu, čo samozrejme PCO zistí, ale je tu výpadok akejkol'vek informovanosti o stráženom objekte (pomocou širokopásmového vysielacza) (3), (4).

Monitorovanie objektov, ktoré nemajú telefónnu linku a možnosť opakovanej kontroly v pravidelných časových intervaloch (tieto kontroly môžu byť i bez poplatkov, ale v súvislosti zväčšenej zaťažnosti siete bývajú spoplatnené). Značnou nevýhodou je pomalejší prenos signálu, väčšie zriaďovacie ceny i nedostatočnosť dosahu rádiovkej siete.

Kombináciou týchto dvoch druhov si myslím, že by sme sa značne priblížili k nenapadnuteľnosti. Pretože trh dnes ponúka síce široký rozsah najrôzmanitejších produktov, ale žiaľ najlepšou voľbou pre každého z nás, je vybrať si len tú časť, ktorú potrebujeme a značne využijeme, tzv. „zlatú strednú cestu“.

ZÁVER

Cieľom tejto bakalárskej práce bolo teoretické priblíženie základného rozdelenia a popisu činnosti Pultu centralizovanej ochrany a Zásahovej jednotky. Teoretické znalosti som následne obohatila praktickými skúsenosťami, činnosťami, či krízovými rozhodnutiami jednotlivých ZJ na Slovensku i v Českej republike. Nasledovné riadky som venovala mojim postrehom, návrhu, ako by bolo možné zvýšiť zabezpečenie daného objektu.

Dnes skutočnosť o prebiehajúcich možných trestných činoch páchatel'ov je odlišná. Mylnosť spočíva v nesprávnom myslení skoro každej fyzickej osoby. Fyzická osoba žije jednak v predstave, že sa jej daná problematika netýka, alebo pociť, že svoj skutočne základný zabezpečovací systém sa postará o celkovú bezpečnosť organizácie, či súkromných subjektov. Preto je individuálne na zváženie, do akej miery chcem mať zabezpečený svoj majetok, čo závisí od veľkosti majetku a od jeho hodnoty. Treba mať však na vedomí, že dnešná dokonalosť všetkých dostupných technických prostriedkov, nemá svoju hranicu. Informovanosť jednotlivých páchatel'ov sa každým dňom zvyšuje, zvyšuje sa počet organizovaných skupín apod.

Porovnanie jednotlivých ZJ na Slovensku a v Českej republike nám poslúžilo na značné odlišnosti v postupe činnosti jednotlivých štátov a odlišnosť Súkromných bezpečnostných agentúr. Každá bezpečnostná organizácia má svoje osvedčené metódy, ktoré sa priaznivo odrážajú na bohatej klientele každej z nich, ktoré o tom svedčia.

Pult centralizovanej ochrany má dnes už svoje nezastupiteľné miesto a svoj neskonalý význam, v ktorom sa ubezpečujeme každým dňom viac a viac. Ako dôkazný materiál slúžia jedny z mnohých preukazných štatistík.

Okrem týchto existujúcich významových dôkazov ma nútilo zamýšľať sa nad dokonalejšou víziou a smerodatosťou Pultu centralizovanej ochrany.

Moje alternatívum spočíva v prenose signálu jednak pomocou telefónnej linky, ale zároveň v rádiovom prenose signálu. Vychádzané tvrdenie mám opodstatnené faktom, ktorý spočíva v mnohých existujúcich nedostatkoch každého z nich, ktoré sa nedajú

prehliadať.

Tento spôsob je z môjho pohľadu reálny, len u objektoch, či organizáciách, ktoré manipulujú s väčším obnosom peňazí a ktoré značne zvýšené finančné zriaďovacie náklady neberú na ťažkú váhu.

Informácie o jednotlivých zamestnancoch danej organizácie je z pohľadu bezpečnosti podniku veľmi dôležité. Nepripustná je eliminácia získavania tohoto druhu informácií, pretože človek má tendenciu skrývať svoje úmysly, ktoré plánuje v rámci konkrétneho podniku, s ktorým uzatvoril pracovnú zmluvu. Nastávajú kompromitujúce a hlavne nečakané situácie, ktoré môžu mať i nenapraviteľné následky.

Na získavanie týchto informácií (určené najmä pre väčšie podniky) sa podieľajú i detektívia, ktorých práca má v mnohých prípadoch neoceniteľný význam.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY

- 1) Laucký, Vladimír JUDr. Technologie komerční bezpečnosti I. vyd. Zlín:Academia Centrum, 2003. 33.s ISBN 80-7318-115-0.
- 2) Horský, Jiří. Telefonní přenosy v komutovaných sítích. Magazín Security 2000, roč. 7, č.1/2, s. 6-9.
- 3) David, Vladimír Bc. Praktické zkušenosti firmy Telepatrol s provozem PCO. Magazín Security 2000, roč. 7, č.1/2, s.20.
- 4) Merhaut, Jan Ing. Pulty centralizované ochrany a plané poplachy. Magazín Security 2000, roč. 7, č.1/2, s.26, s. 29-31 a 38.
- 5) PCO: Pult centralizovanej ochrany [online]. [cit. 2004-04-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.jablotron.sk/PCO>>.
- 6) Zásahové jednotky: [online]. [cit. 2004-11-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.sweb.cz/zagbrno>>.
- 7) PCO: SV Agency[online]. [cit. 2004-11-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.svagency.cz/cz/pco>>.
- 8) PCO: AVK PCO[online]. [cit. 2005-04-28]. Dostupný z WWW: <<http://vokno.cz/avk>>.
- 9) PCO: Nibbio-PCO[online]. [cit. 2005-01-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.nibbio.cz/pco>>.
- 10) PCO: PCO[online]. [cit. 2005-05-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.gral-cbs.cz/PCO>>

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

1. PCO - Pult centralizovanej ochrany
2. ZJ - Zásahová jednotka
3. EZS - Elektrické zabezpečovacie zariadenie
4. EPS – Elektrická požiarňa signalizácia
5. GSM – Sieť mobilných telefónov (prenos rádiového signálu na telefónny komunikátor)
6. US – Utajované skutočnosti
7. NBÚ – Národný bezpečnostný úrad
8. GPRS – Technológia mobilných dátových prenosov, ktorá umožňuje bezdrátové pripojenie na internet.
9. ISDN- (ang. Integrated Services Digital Network) integrovaná sieť digitálnych služieb. Umožňuje prenos hlasu, obrazu, dát apod.
10. WAN – Rádiové siete (patria pod ne ISDN siete).
11. VdS – Skratka nemeckej asociácie poisťovní
12. ČAP – Česká asociácia poisťovní

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obr. 1. Pult centralizovanej ochrany.....	11
Obr. 2. Zásahová jednotka na mieste činu.....	21

ZOZNAM PRÍLOH

PI: Smernica pre výkon strážnej služby SBS v SR

PRÍLOHA PI: SMERNICA PRE VÝKON STRÁŽNEM SLUŽBY SBS V SR